

17. आचार्यः चर्कः

स्वाध्याय

स्वाध्याय >

प्रश्न 1. विकल्पेभ्यः समुचितम् उतरं चिनुत ।

(1)चरकसंहितायाः प्रकरणेषु कति अध्यायाः सन्ति ?

(क) 120

(ख) 122

(ग) 100

(घ) 210

(2) हिताहारविहारसेवी नरः की इशो भवति ?

(क) अरोगी

(ख) विद्वान्

(ग) आप्तसेवी (घ) बलवान्

(3) 'ज्वरः' शब्दस्य अर्थः कः ?

(क) अवेशत

(ख) તાવ

(ग) જરાક (થોડું) (घ) જરા (ઘડપણ)

(4) 'उचितः' शब्दस्य विरुद्धार्थः कः ?

(क) निश्चिंतः

(ख) अरुचिः

(ग) सूचितः

(घ) अनुचितः

- (5) 'रोगरहितः' शब्दस्य समासप्रकारं लिखत ।
 - (क) षष्ठी तत्पुरुष (ख) द्वितीया तत्पुरुष
 - (ग) तृतीया तत्पुरुष (घ) पञ्चमी तत्पुरुष
- (6) 'कुत्रापि' शब्दस्य योग्यसन्धिविच्छेदं दर्शयत ।
 - (क) कुत्रा + अपि (ख) कुत्र + अपि
 - (ग) कु + तत्र + अपि (घ) कु + त्रापि

प्रश्न 2. अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उतराणि संस्कृतभाषायां लिखत-

- (1) आचार्यचरकस्य कः ग्रन्थः सुप्रसिद्धः वर्तत?
- 🔪 'चरकसंहिता' नाम आचार्यचरकस्य ग्रन्थः सुप्रसिद्धः वर्तते ।
- (2) चरकस्य ग्रन्थे कस्य व्याख्यानं वति?
- > चरकस्य ग्रन्थे सहसद्वयम् औषधयोगाना विस्तृत व्याख्यान

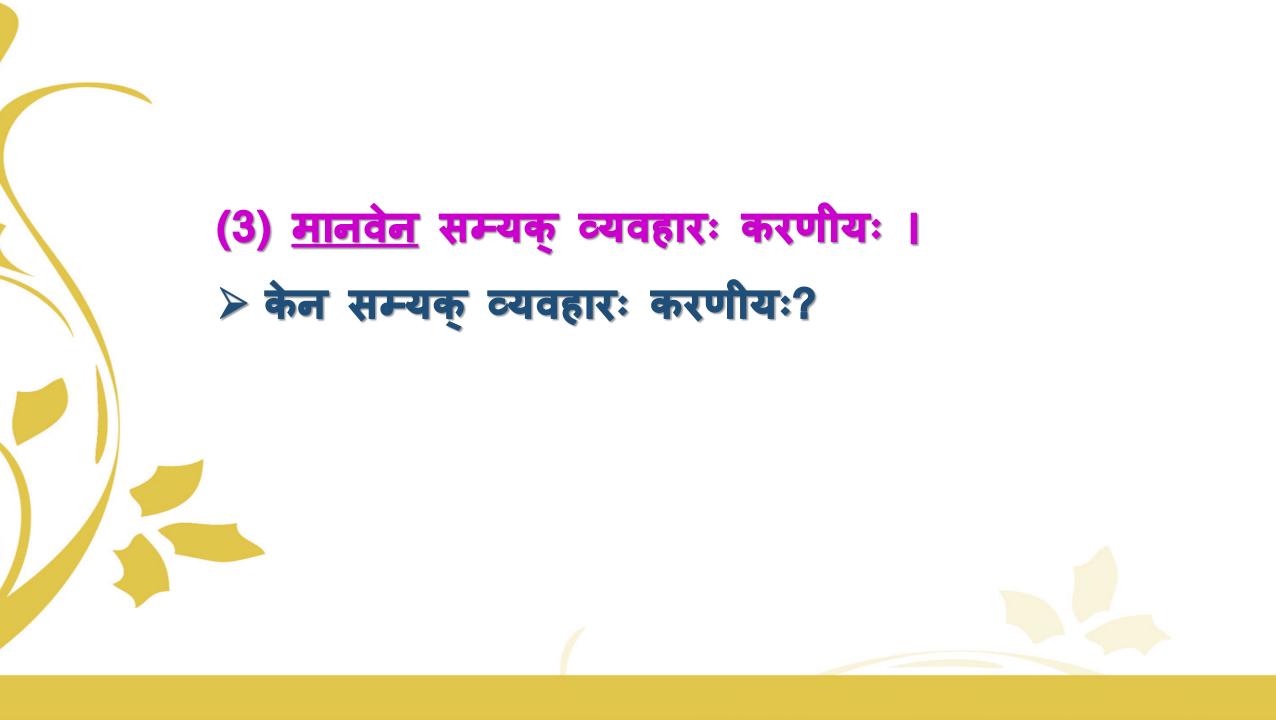
वर्तते।

- (3) औषधस्य आवश्यकता कदा भवति?
- 🔪 यदा रोगः शरीरे प्रविशति, तदा औषधस्य आवश्यकता भवति।
- (4) स्वास्थ्ये कस्य प्रभावो भवति?
- > स्वास्थ्ये व्यवहारस्य प्रभावो भवति ।

प्रश्न 3. रेखाङ्कितपदानि आधृत्य प्रश्नवाक्यं रचयत-

(कस्य, केन, कः, कस्मै)

- (1) चरकाचार्यस्य चरकसंहितानामकः सुप्रसिद्धः ग्रन्थः वर्तते ।
- > कस्य चरकसंहितानामकः सुप्रसिद्धः ग्रन्थः वर्तते?
- (2) चरकाचार्य: भारते औषधविज्ञानस्य प्रवर्तकः इति मन्यते।
- > कः भारते औषधविज्ञानस्य प्रवर्तकः इति मन्यते?

प्रश्न 4. वर्गसहितम् अनुनासिकपदं लिखत-

उदा., संजात:

च वर्गः

सञ्जातः

(1) परंतु

त वर्गः

परन्तु

(2) तदानींतनम् -

त वर्गः

तदानीन्तनम्

(3) संमिल्य

प वर्गः

सम्मिल्य

(4) अंगम्

-

क वृर्गः

अङ्गम्

प्रश्न 5. अधोदत्तानां वाक्यानां गुर्जरभाषायाम् अनुवादं कुरुत-

(1) आयुर्वेदस्य प्राचीनतमेषु विश्वविख्यातेषु च ग्रन्थेषु अस्य गणना भवति।

અનુવાદ :

આયુર્વેદના સૌથી જૂના અને વિશ્વપ્રસિદ્ધ ગ્રંથોમાં આની ગણતરી

थाय छ

(2) अत्र प्रायः सहस्रद्वयम् औषधयोगानां विस्तृतं व्याख्यानमस्ति । अनुवाह:

અહીં લગભગ બે ફજાર ઔષધયોગોનું વિસ્તૃત વર્ણન છે.

(3) निखिलमपि आयुर्वेदसाहित्यम् आचार्यचरकस्य उच्छिष्टमस्ति ।

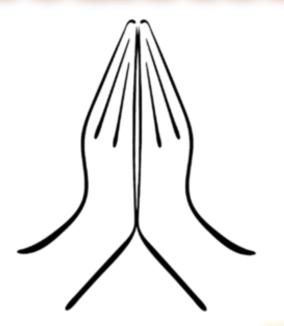
અનુવાદ :

આખુંય આયુર્વેદસાહિત્ય આચાર્ય ચરકનું 'એઠું' છે.

- (4) यः नरः हितस्य आहारस्य विहारस्य च सेवनं करोति सः रोगरहितो भवति ।
- અનુવાદ : જે માણસ હિતકારી આહાર અને વિહારનું સેવન કરે છે તે રોગરહિત થાય છે.

- (5) यदा रोगः शरीरे प्रविष्टो भवति तदा औषधस्य आवश्यकता भवति । अनुवाह:
 - જ્યારે રોગ શરીરમાં પ્રવેશે છે ત્યારે ઔષધની જરૂરિયાત હોય છે.

Thanks

For watching